

verloren zou zijn gegaan indien hij gestorven ware en drongen er na zijn herstel op aan, dat hij zijn leven te boek zou stellen. En het is een romantisch leven, een leven van reizen en trekken, dat thans sprankelend voor ons staat. De kern wordt gevormd door de ontwikkeling van het enorme „Department of Agriculture” in Washington, met zijn wijde vertakkingen en het reeds in de vorige eeuw aangevangen streven om nuttige planten van alle deelen der wereld in de U.S.A. in te voeren, hetzij winterharde gewassen van de steppen van Turkestan, veredelde tropische vruchten voor de cultuur in het subtropische Florida, dwergstruiken uit Japan, Coniferen van den Himalaya, sierheesters uit China, Japansche planten voor de papierfabricage, Eucalypten van Australië, katoen uit Egypte, enz. enz. Men vindt er de beschrijving en afbeeldingen in van de eerste vlucht van een tweedekker in Amerika over een gemeten kilometer in 1908 en een beschrijving van een reis om Afrika, kortom het is een ware Odyssei. Ik heb er menig aangenaam uur mee doorgebracht. Ned. Indië, dat door den auteur in 1896, 1900 en 1926 werd bezocht, heeft een diepen indruk op hem gemaakt; enkele hoofdstukken zijn aan zijn ervaringen hier gewijd. Hieruit leerde ik b.v. dat de thans in Florida aangeplante *Eucalyptus alba* stammen moet van Timor (waarschijnlijk via den Plantentuin) en merkwaardigerwijs beter voldoet in Florida dan de uit Australië geïmporteerde soorten, vermoedelijk, volgens FAIRCHILD, omdat de Timor-vorm uit een vochtiger klimaat stamt. Door een behoorlijk uitvoerig register wordt het werk afgesloten.

In zijn begeleidenden brief schrijft FAIRCHILD mij, dat de dagen in Ned. Indië doorgebracht meer indruk op hem hebben gemaakt dan welke reis ook en dat hij het zeer op prijs zou stellen, indien de aandacht van de kennissen, die hij in 1926 wederom hiertelande heeft gemaakt, op dit werk gevestigd zou kunnen worden en speciaal op datgene wat hij schrijft aan (voor ons vleierende) dingen over bestuur en cultuur op Java. Als note gaie vermeld ik nog dat zijn huis in Coconut Grove, Florida, den naam „The Kampong” draagt! Een verzoek, waarvan ik mij gaarne hier kwijt, te meer waar F. blijkbaar een goede linguist is en me mededeelt, dat hij een getrouw lezer is van ons dierbaar tijdschrift. Een boek, dat gezien prijs, omvang, uiterlijk en inhoud zonder voorbehoud kan worden aanbevolen.

VAN STEENIS.

A. F. J. Portielje, met medewerking van Mevrouw J.P.H. PORTIELJE-SCHOLTEN. — **Dierenleven in Artis**, te illustreren met Verkade's plaatjes, naar aquarellen van C. ROL, J. VOERMAN Jr. en H. ROL. — Uitgave VERKADE's fabrieken N. V., Zaandam, 1939. — In Ned. Indië verkrijgbaar bij de N. V. Handel-Maatschappij voorheen G. HOPPENSTEDT (Batavia, Semarang, Soerabaja, Padang, Palembang).

In misschien de meest critieke jaren van haar bestaan kon „Artis” zich moeilijk een betere reclame wenschen dan dit door A. F. J. PORTIELJE geschreven Verkade-album. Maar behalve een reclame, is het daarnaast een uitnemende gids en tevens een voortreffelijk leerboek zoowel voor de jeugd als voor volwassenen. In de opzet om, zooals de schrijver in zijn woord-vooraf zegt, „moeilijke begrippen eenvoudig tot uitdrukking” te brengen, is zijn medewerkster voortreffelijk geslaagd. Daarom zal dit album zijn doel: vooral de jeugd de levensuitingen der dieren te leeren waarnemen en begrijpen, ongetwijfeld bereiken. Hoe de dieren zich van nature gedragen en in houding en geluid reageeren op hun omgeving, wordt uitvoerig uiteengezet, terwijl tevens aangetoond wordt, hoe onjuist men deze reacties doorgaans interpreteert.

T. a. v. de illustraties moet erkend worden, dat zij op de bekende aantrekkelijke wijze uitgevoerd zijn. Ook de typeering verdient alle lof: houding en uitdrukking zijn natuurlijk en vol actie weergegeven. Zeer jammer is het daarom, dat o.a. de „kinderdierentuin”, de afbeeldingen van de Indische Antilooop, van de leeuwen op het Kerbert-terras (plaat F) en van de zeeleeuwen van plaat H houterig uitgevallen zijn.

Beide zijden van den band zijn smaakvol en rustig uitgevoerd en mooi van kleur.

Met dit „Dierenleven in Artis” is de serie Verkade-albums met een waardevol nummer vermeerderd.

VAN SLOOTEN.

AANGEBODEN

„De Tropische Natuur”: Jg. 3 (1914): f. 10. —; Jg. 6 (1917), Jg. 7 (1918) en Jg. 8 (1919) à f. 8. —; Jg. 9 (1920) en Jg. 10 (1921) à f. 7.50: alle gebonden. Losse Nummers: Jg. 11 (1922): Nrs. 2 t/m 12 en Jg. 12 (1923): Nrs. 1 t/m 6 en Nrs. 8 t/m 12 à f. 0.65. Porti voor rekening van den koper.

Aanvragen bij R. BRINKMAN, Gombong.